

NOAH E. COTSEN LIBRARY OF
YIDDISH CHILDREN'S LITERATURE

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 12821

FOLKSTIMLEKHE GESHIKHTN,

D

Isaac Leib Peretz

*The original of this title comes from the permanent collection of the
YIVO Institute for Jewish Research, New York, NY*

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified. If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

13/4 745

בְּיַחַד אֶת-הָרָקָעַ.

וְאַתָּה בְּבִרְכֵי אֱלֹהִים אֲלֹהִים יְרִישָׁךְ בַּיְמֵי אַתָּה אֵין פְּרֻעָּס אֶרְכֵיךְ

י. 5. פֿרְץ.

פְּאַלְקְסְטִימָלִכְעַ נְעִשְׁכָּנָן:

דְּרוּיִ מַתְנוֹת.
ס' אַי' גּוֹט.

דינעוזאַן-שׂוֹל-פֿאָרְטָאָג.

זונט - בִּבְלֵיאָטָעַק.

ג. ל. פֿרֶץ.

פֿאָלְקָסְטִימְלִיכְעַ גַּעֲשִׁיכְטִין

.7

דרויי מותנות.

ס' א' גוט.

אַרוַּיְסְגַּעְגַּבְן

פֿוֹן" צָעַנְטְּרָאָלָן דִּינְעֹזָאָן-שׂוֹל=קָאָמִיטָעַט.

וּאֶרְשָׁע, תְּרֵפָא.

בઆרבעט פאר יונגען.

דורך "פאניקס" ר. ווילענסקי
:: ווארשע, גראניטשנער 14. ::

האט אишוב, און אייזיך מיישב, און דרייט זיך אום: ער וועט
נישט גיין בגילוי הראש, און ער גויט צורייך ביוז צום ארט, וואו
די יארמולקע ליגט, ער ביגט זיך איין און הייבט זיך אויף, און
דרייט זיך צורייך אויס און גויט וויטער, רוחיק, רויט פארבלו
טיקט, נאך מיט דער יארמולקע אויפֿן קאָפּ. אַזְוִי גויט ער, בֵּין
ער פָּאַלְטָן...

און אָז ער אַז געפָּאלָן, אַז צוֹגָעְפָּלוֹגָן די נשמה אָז גַּע.
קאָפּט די יארמולקע, ווֹאָס האָט אַזְוִי פִּיל אָומְזִיסְטִיקָע שְׁמִיעַ גַּע,
קָאָסֶט, אָן אַזְוִי-אָרוּף מיט אַיר צוֹ דער פַּוְרְטָקָע פָּוְן הִימָּל.
און די דרייטע מתנה אַיו אַוֵּיך אַנְגַּעַנוּמָעַן גַּעוֹאָרָן
די טוּיעָרָן פָּוְן גַּעַדְן האָבָּן זיך אַיר נָאָך די דָּר מַתְנָות
געפָּנָט.

פארטיזיטשונג פון די העברע אישע ווערטער.

נפטר געווארן—געשטארבן.

סתימת הגולַּך—פארשליסן דאס קבר, פֿאָרְשִׁיטֵן דאס גראָפּ.

בית דין של מעלה—העכטער, הימליישער געריכט.

סיגור—פארטיזידיגער.

קטיגור—בּֿאַשּׁוֹלְדִּיגּוּר.

נע-ונד—אַרְוָמוֹאָגְלָעָן.

על כן—דָּאַרְיֶיבּעֶר.

مراה שחורה—טרוייער.

מחשובות—געַדְאנְקָעָן.

בגילוי הראש—אין בלויין קאָפּ.

ס' א' נ' ס'

ס' א"י נט.

אייר פרעגת, אין וואס פאר א זכות איך בין אייד גע-
בליבן?

נאר אין מיין זכות, נישט אין זכות פון מיינע אבות. אין
בין א זעקס-עריג לערטנייג געווען; מיין טאטע — א ישוב'ניק
אונטער ווילנא. אזוי אבעל הפתה' שעד מענטש.
או איך בין אייד געלביבן האב איך עס דעם שפאלער
ווײַדן צו פֿאָרְדָּאנְקָן.

ווע איך קומ צום שפאלער וײַדָּן פרעגת אייר.
דעך שפאלער ווײַדָּע איז נאר דעם אלט קיין שפאלער וײַדָּע
נישט געווען. איגונגערמאן איז ער געווען, געליטן האט ער דע-
מאלט גָּלוֹת. אַרוֹמְגֶּעָנָגֶעָן איז ער אַצִּיּוֹת מיט די קְבָּצָנִים פון
קְהִילָה צו קְהִילָה, פון אוֹרְחוֹם-הוּוּ צו אוֹרְחוֹם-הוּוּ — אַקְבָּצָן ווּ
אַלְעָ קְבָּצָנים. קְרוּע-בְּלֵיאָ ווּ אַלְעָ. וואס אִנְגָּעוּוֹינְגָּה, אַין הָאָרֶץ, האט
געשטעקט ... גַּוּ וַוִּיס,

און נאָכָן אַפְּלִיָּדָן גָּלוֹת, שטעלט ער זיך פֿאָרְדָּן בַּיִת-דִּין-צדְּקָה
אין ווילנא גענטט אָרוֹים אַהיַת-שַׁחַיתָה אָוָן וווערט שוחט אוּפְּפָן
דאָרפַּה. ער גַּוִּיט שוּוִן נישט אָרוֹם אוֹיפַּךְ דָּעֵר ווועַלְט, אָוָן האַלְט זיך
אין דָּעֵר ווילנער סְבִּיבָה, מְתַנְגָּדִים האָבָן אַבְּעֵד אַחֲשַׁהָרִית, האָבָן
זַיִן עַפְעֵס דָּעַרְפִּילְט. היַיְבָּן זַיִן אַים אַן צו רַודְפְּן, פְּלַפְּלִים צו
מַאְכָן.

פארטיזשונג פון די העברדאישע וווערטער.

אבות — עַלְתָּעָרֶן.

ישובניק — אַ מענטש ווֹאָס ווֹאוינט אִין אַ דָּרְפַּט.
קהילה — גַּעֲמִינְדָּע, שְׁטָאַט.

ליידן גאות — אַרוּמוֹאַנדָּרֶן, אַפְּקוּמָן.
קרווע-בלוא — אַפְּגָעֵרִיסָן אַבְּגָעָשְׁלִיסָן.

היתר = שחיטה — עַרְלוּיְבָנִישׁ צוֹ שְׁחַטְּעַן, דָּאָס רַעַכְטַּעַט צוֹ זַיְן אַ שְׁוָחַט.
סביבה — גַּעֲגָנְט, קָאנְט.

מתנגדים — גַּעֲגָנְעָר פָּוּן דיַ חַסְידִים; זַיְן זַעַנְן גַּעֲגָן רַבִּים אָוֹן
הַאַלְטָן נָאָר פָּוּן לְוָדִים.

אַ דָּקָה — אַ קְּלִיְּגָע בַּהְמָה.

קפדן — אַ בִּיּוֹזָר.

הורג נפשות — אַ מענטש ווֹאָס שְׁלָאָגָט מַוְרָאַ-דִּיק.

מעביר זיין — צְוָנוּמָעָן, אַפְּשָׁאָפָן.

נכחד = ונשתומם — צְעַשְׁרָאָקָעָן אָוֹן צְעַמִּישָׁטָן.
נעַלְמָט — פַּאֲרְשָׁוֹאָנוֹדָן.

עד הַיּוֹם — בִּיּוֹן הַיּוֹנְטִיקָן טָאָג.

משיג זיין — פַּאֲרְשְׁטִיָּן, בַּאֲגְרִיפָן.

:::: ביכער = לְאָגָעָר ::::
דינזאָן = שׂוֹלֵךְ = פַּאֲרֶלְאָג
וואָרְשָׁע, דזעלגע 15, 11. 9.

BIBLIOTEKA DLA MŁODZIEŻY

:: :: :: :: I. L. PEREC. :: :: ::

:: :: D R A J M A T O N E S :: ::

:: :: :: :: S I G U T :: :: ::

Wydawnictwo Szkolne im. Dynezona.

DRUK. „FENIKS” R. WILEŃSKIEGO, WARSZAWA.